

HOOGBEGAAFDE VROUWEN BESTAAN NIET

Bezielde Weg en Kunst van Leven

DE RODE DRAAD IS MEESTERSCHAP

Els Elisabeth Umans

Copyright

© 2025 Els Elisabeth Umans

Omslagontwerp: Evernoor

Illustraties/kunstwerken: Els Elisabeth Umans

ISBN: 978-94-6533-213-0

Uitgever: Studio aan het Water, 1 december 2025

www.ElisabethUmans.com

www.ElsUmans.nl

www.SensitiefBegaafdLeiderschap.nl

www.StudioAanHetWater.nl

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

*De casussen in dit boek zijn fictief
en dienen ter illustratie van de inhoud.*

Onderwerpen

Bewustzijn, innerlijk leiderschap, hoogbegaafd temperament, psychologie, menselijkheid

Trefwoorden

Bewustzijn – Innerlijk Leiderschap – Hoogbegaafd – Hoogsensitief – Menselijke ontwikkeling – Psychologie – Autonomie – Sensitiviteit – Meesterschap – Creativiteit – Balans tussen vrouwelijke en mannelijke aspecten – Levenskunst

Dit boek is opgedragen aan

Mijn wijze vader

Hij hielp me in verbinding te blijven met mijn innerlijke kracht.

Hij vertelde me dat ik nooit alleen was en dat er altijd hulp was.

Hij gaf me ook de basisprincipes van de natuur en het tekenen mee.

Mijn lieve moeder

Zij bracht ons muziek; we zongen samen.

Ook gaf ze me de kunst van het schrijven en de liefde voor woorden mee.

Toen ik ouder werd, voerden we lange gesprekken over het leven.

Mijn gezellige oma

In de eerste jaren van mijn leven vervulde zij een extra moederrol,
warm als een dekentje.

Ze liet ons de waarde zien van kleine dingen.

Van haar was de uitspraak:

‘Wie het kleine niet eert, is het grote niet weerd!’

Proloog

Ik schrijf niet over hoogbegaafde vrouwen, want hoe zou ik kunnen schrijven over iets dat niet bestaat? Ik schrijf over onze oorsprong, een stille stroom van pure Schoonheid en Ethiek, over Zuiverheid en over het voelen van je eigenwaarde. Mijn werk gaat niet over hoogbegaafdheid als fenomeen, maar is voor mensen die eindelijk mogen thuiskomen in hun eigen Bewustzijn, in mannen én vrouwen, ieder met het vrouwelijke aspect in balans met het mannelijke aspect in zichzelf. Dat is de kern van Mastering Sensitief Begaafd Leiderschap©: leven vanuit autonomie, aanwezigheid en innerlijke wijsheid. Het gaat om heel worden, niet om praten over heelheid. Om het leven belichamen, niet er analyses over maken.

Wij worden geboren met het vermogen om te kunnen genieten van het leven zelf in alle eenvoud, geurige bloemen in de ochtenddauw en het gevoel van verbondenheid met zachte stemmen en melodieën. Wanneer we opgroeien, merken we hoe deze natuurlijke eenvoud botst met kunstmatige, starre grijze muren en herrie die ons hart vreemd is. Toch blijft de vonk branden. Waar woorden verboden waren, zingen wij. Waar Schoonheid werd miskend, schilderen wij. Waar de wereld roept om sneller, harder, luider, kiezen wij voor stilte, voor verfijning, voor waarheid. Zo wordt kunst een wegwijzer: een penseelstreek die herinnert, een kleur die geneest, een vorm die de Ziel herkent. Ik geloof in de mensen die nog weten dat wij meer zijn dan een lichaam. Dat het lichaam heilig is, maar de Ziel verder reikt. Dat wij niet gemaakt zijn om elkaar te gebruiken, maar om samen te scheppen, samen Schoonheid te belichamen. Dit is het contrast dat ik zie en leef: de innerlijke wereld vol

harmonie en licht tegenover de uiterlijke wereld die vaak leeg klinkt. Maar het is een keuze. Mijn keuze is liefde. Mijn keuze is vreugde. Mijn keuze is de Bezielde Weg en Kunst van Leven, want de rode draad in dit verhaal is Meesterschap. En zo eindigt dit begin: een vonk in woorden, een herinnering aan vuur. De inleiding die volgt zoekt diezelfde gloed in het leven van alledag, waar kunst en Meesterschap elkaar raken. En hiertoe schrijven we het vrouwelijke terug in het verhaal. Daarom bevat dit boek dertien hoofdstukken en mijn nieuwe logo: de Zon, symbool voor leven en creatie, oorspronkelijk ook verbonden aan de vrouwelijke scheppingskracht Lauri Fransen (2021). In haar hart draait een spiraal naar binnen, beeld van Bewustzijn dat zijn oorsprong herkent in Innerlijk Leiderschap. De dertien stralen verwijzen naar het oorspronkelijke ritme van de natuur, de cyclus waarin de maan dertien keer om de aarde draait. En hierbij ontvouwt zich de weg naar Meesterschap, een weg die zichtbaar wordt door ware kennis, die begint met eerlijk zijn naar jezelf, met Innerlijk Leiderschap en met het terugnemen van je stem, al klinkt deze slechts fluisterend of soms zelfs hees, omdat deze nog moet wennen aan spreken met de stem van het hart.

Inleiding

In de loop van mijn leven stelde ik mezelf vragen. Ik toetste wat ik zag en ervoer aan mijn innerlijke rijkdom, een wereld van achter de sluier, ons oorspronkelijke weten. Iets waarmee ieder kind geboren wordt en waar de meeste van ons in hun eerste levensjaren nog toegang toe hebben, al is het onbewust. Geleidelijk vervaagt die helderheid, tot deze velden van Bewustzijn en weten tijdens het opgroeien verdwijnen, meestal rond de leeftijd van zeven jaar. Over de redenen waarom lopen de meningen uiteen. Feit is dat bij mij de toegang tot dat heldere weten, het zien achter het zichtbare en het vermogen om waar te nemen voorbij het zintuiglijke, gebleven is. Al werd dit ook minder in de jaren van opgroeien en jongvolwassenheid, omdat ook ik moest overleven en me aanpassen aan de eisen van de maatschappij. Rudolf Steiner sprak over imaginatie, inspiratie en intuïtie als reële bewustzijnstoegangen, manieren waarop de Ziel de werkelijkheid direct ervaart voorbij het zintuiglijke. Hij beschreef dat het kind tot ongeveer het zevende jaar leeft in een natuurlijke staat van eenheid met het leven, een doorleefd Bewustzijn waarin innerlijke en uiterlijke wereld samenvallen. Met het doorkomen van de blijvende tanden begint een nieuwe fase van individualiteitsontwikkeling, waarin het kind zijn oorspronkelijke verbinding met de Ziel geleidelijk verplaatst naar het aardse bestaan om als mens te functioneren binnen de uiterlijke werkelijkheid (Steiner, 1907). In *hoofdstuk 8.3 Van Bezieling naar Verdrukking* lees je meer over Steiner, zijn gedachtegoed en de oorspronkelijke Vrije School.

Niet vergeten

Misschien komt het doordat ik al zo jong bewust nadacht over hetgeen ik zag en ervoer dat de sluier tussen de werelden, zoals Carl G. Jung het noemt, voor mij dun was (Jung, 1984). Over Jung, mijn favoriete psycholoog, lees je meer in hoofdstuk 7, *Eerherstel van het Heilige Vrouwelijke*. Ik bleef me dus ook bewust van de herinnering aan datgene van voor mijn geboorte, terwijl ik met twee voeten stevig op de grond mijn pad in dit leven ging bewandelen. Maar ik had een imprint meegekregen. Er werd me op het hart gedrukt dat ik niet mocht vergeten en trouw moest blijven aan het Gouden Licht en het Grote Oerweten dat als liefdevolle aanwezigheid bij me was. Deze aanwezigheid drukte me op het hart om die verbinding te blijven houden, dan zou ik nooit verdwalen, want de wereld waarin ik terecht was gekomen, was kromgetrokken en ver van de Essentie afgedreven.

Drie-Eenheid

In tegenstelling tot existentiële levensvragen waar sommigen al vroeg mee rondlopen en op zoek gaan naar betekenisgeving, werd ik geboren met een herinnering, een Bewustzijn dat verder reikt dan wat we als mens gewoonlijk kunnen bevatten. Voor mij lag de uitdaging in het zuiver houden van dat lijntje met mijn Innerlijk Weten en trouw blijven aan die innerlijke leiding. Dat was wat mij in dit menselijke bestaan overeind zou houden, ongeacht wat er zou gebeuren. We weten dat we via de menselijke ervaring het meeste leren; dat is de leerweg van het leven zelf. Het kan niet alleen voortkomen uit het Bewustzijn waarmee we geboren worden. De menselijke ervaring is essentieel

om het te kunnen doorvoelen. Ook alleen het intellect volstaat niet om te groeien.

Om te groeien moet sprake zijn van een Drie-Eenheid:

- Het spirituele, innerlijke weten; Bewustzijn
- De menselijke weg; ervaring door het leven zelf
- Het intellect; reflectie, kennis integreren en nadenken

Heilig

Die Drie-Eenheid zien we eigenlijk overal terug wanneer iets nieuws geboren mag worden. De Drie-Eenheid laat zich op meerdere vlakken herkennen. Want spiritualiteit zonder Bewustzijn en nadenken wordt zweverig. Wanneer spiritualiteit en denken met elkaar verbonden zijn, wanneer het denken en onderzoeken dienstbaar zijn aan spiritualiteit en bewust waarnemen, dan ontstaat groei. Dat was voor mij de reden om psychologie te gaan studeren, omdat ik op fijnmazig gebied veel waarnam en geboren was met een helder weten. Zo gaven mijn Innerlijk Weten en de psychologie van deze wereld elkaar vruchtbaarheid. De oorspronkelijke Drie-Eenheid gaat er altijd over dat er iets uit voortkomt dat het leven ten goede komt. Zoals een fysieke man en vrouw samen een kind kunnen krijgen, zo brengt het vrouwelijke en het mannelijke in balans heelheid voort. Van oorsprong betekent heilig hetzelfde als heel. In het Oudnederlands bestond ook het woord heilig, dat direct verwees naar heelheid. Het is verwant aan heil, dat 'heel', 'gezond', 'welzijn' en 'zegen' betekent. Deze betekenis stamt uit het oeroude Germaans, lang vóór de twintigste eeuw. Ik breng het woord hier terug naar zijn oorspronkelijke

betekenis, als symbool van integratie en heelheid ten gunste van de mens. In hoofdstuk 7.7 *De oorspronkelijke Drie-Eenheid*, lees je hier meer over.

Heelwording der Mensheid

De mensheid leeft in pijn omdat zij haar Oorsprong vergeten is. We zijn afgedwaald van wie we wezenlijk zijn en hebben de verbinding met ons innerlijk verloren. Liefdeloos gedrag, machtsmisbruik, disrespect, controle en chaos zijn daar allemaal uit voortgekomen. Deze vervreemding werkt door in onze relaties. In hoofdstuk 3.5 *Vrouwenwond in onze Tijd en herstel*, lezen we hoe er nog steeds onderwaardering bestaat voor zorg en verbondenheid, terwijl de prestatiedruk blijft toenemen en voorbijgaat aan de menselijke maat. We zien relaties waarin macht en controle de plaats van liefde hebben ingenomen. We zien de vrouwenwond weerspiegeld in de manier waarop veel vrouwen zich kleiner maken, of zich juist groot en sterk voordoen om te kunnen bestaan.

Vrouwenwond

De vrouwenwond is een gevolg van het vrouwelijke dat eeuwenlang werd genegeerd en onderdrukt. Lees hierover in hoofdstuk 3, *Erfenis van Helende Handen*. Het is iets wat we meedragen als herinnering in een lange geschiedenis van ontkenning van het vrouwelijke, in zowel vrouwen als mannen. En hier keren we terug naar de Drie-Eenheid. Het vrouwelijke staat voor bezieling. Wanneer een project of een gezin vanuit liefde wordt opgebouwd, met bezieling, en er daarna regels of systemen worden opgelegd die niet langer de mensen dienen, maar de systemen zelf, verliest de mensheid haar creatieve vermogens, of ze worden slechts ingezet voor oppervlakkig vertier. Van

oudsher waren creatieve vermogens juist verweven met de Ziel, met de voorouders en met het welzijn van de gemeenschap. Hierover lees je meer in hoofdstuk 8.2 *Creatie en het Bewustzijnsveld*.

Voorouders

Waarom zijn wij in deze tijd zo ver verwijderd geraakt van onze oorspronkelijke verhalen, onze verbeeldingskracht en onze voorouders? We staan er niet los van; we dragen dit erfgoed nog steeds in ons mee. Zij spreken tot ons via dromen en inzichten, soms wonderlijk helder. De kunst is om hier opnieuw contact mee te maken. Het opnieuw verbinden met de eigen Oorsprong, de Ziel, vormt een wezenlijk onderdeel van heling. Het is de terugkeer naar Heelheid.

Cantadora

De Cantadora, letterlijk 'zij die zingt', is de vrouwelijke verhalenbewaakster die via zang en verhaal de Wijsheid van de Ziel levend houdt. Wanneer we dit woord opzoeken, krijgen we de vertaling 'zanger'; die schrale vertaling toont hoe ver we verwijderd zijn geraakt van de oorspronkelijkheid. Het opnieuw verbinden met dit oeroude principe, met de stem van de Ziel en haar verhalen, herstelt onze relatie met de Bron. Dat is wezenlijk voor heling en voor de heelwording van de Mensheid.

Sleutelvraag

Mijn innerlijke drang om te begrijpen, om te doorvoelen wat wezenlijk is, is iets waarmee ik geboren ben. Zo ontstond een vorm van onderzoek, levend, intuïtief, zonder plan. In dit boek deel ik mijn ontdekkingen met jou. Laat je verrassen en inspireren op jouw pad naar Meesterschap. Zie hoe thema's die op het eerste gezicht los lijken te staan, samen een dieper patroon vormen. Al schrijvend ontdekte ik dat al mijn vragen uiteindelijk terug te voeren waren op één centrale vraag, een vraag die de rode draad vormt van dit boek, ten gunste van:

- Herstel van het vrouwelijke in man en vrouw, in evenwicht met het mannelijke
- Menselijke Wijsheid
- Groei in Zelfliefde en ware Ontwikkeling
- Nieuwe Inzichten die het hart raken en het Bewustzijn verruimen

Hoe kan het dat vrouwelijke intelligentie, het creatieve, intuïtieve, reflectieve en verbindende principe, in onze samenleving naar de zijlijn is verschoven, terwijl juist zij de sleutel vormt tot innerlijk leiderschap en Meesterschap, de oorspronkelijke Oerkracht van het leven?

Meesters zoals Steiner en Jung wezen mij de weg. Zoals Steiner beschreef, hangt het Bewustzijn waarmee we geboren worden samen met onze intelligentie, gevormd door vele levens vol uitdagingen. We zijn geen onbeschreven blaadjes, geen onbezielde wezens die volgestopt moeten worden met informatie. De hoofdzaak is geestelijke groei en Menselijkheid. Zie ook

hoofdstuk 9 *Herstel door inzicht in jouw Temperament*, met aandacht voor de theorie van Kazimierz Dabrowski over positieve desintegratie en mijn signaleringslijst. Kennis hiervan ondersteunt herstel door Zelfkennis.

Het schrijven en onderzoeken leidde tot het lezen van inspirerend werk dat ik nog niet kende, zoals *Women Who Run with the Wolves* (1992) van Clarissa Pinkola Estés, die zich liet inspireren door het werk van Carl G. Jung (1952) over archetypen. Clarissa gebruikt de term *Wild Woman*, een herkenbare kracht die in ons leeft en die in de moderne tijd het zwijgen is opgelegd. Een kracht die ons laat léven, buiten de geconstrueerde bouwsels van verstand en gewoonte, ook al is het soms alleen nog maar in ons hoofd. Zij brengt ons in contact met ons eigen Meesterschap. We mogen de waarheid over onze geschiedenis onder ogen zien: dat vrouwen en het vrouwelijke, het Oerweten, ons innerlijke wezen, onze creatieve krachten, intuïtie, filosofische gaven en het innerlijke licht met eigen identiteit, diep begraven liggen onder dogma's en opgelegde verplichtingen. Ik stel voor het op te graven en het volledig te integreren in je eigen wezen, waardoor heilzaamheid ontstaat. Daaruit groeit vanzelf innerlijk leiderschap en Meesterschap

Hoogbegaafde vrouwen bestaan. Natuurlijk

Veel vrouwen belanden nog steeds in relaties en systemen waarin ze zich voegen naar oude verwachtingen, vaak omdat ze zichzelf in hun jeugd niet werkelijk hebben leren kennen. Wanneer ze moeder worden, iets wat diep natuurlijk en vervullend is, belanden ze soms in een afhankelijke positie. Hun zorg voor kinderen is krachtig, liefdevol en bezielend, maar brengt ook kwetsbaarheid mee, zeker binnen een onderwijssysteem dat weinig ruimte

biedt voor intensiteit, creativiteit en kunstzinnigheid (Silverman, 2013). Het verschil ontstaat wanneer er steun is, een partner die werkelijk ziet, een gemeenschap die draagt, een plek waar Schoonheid en ethiek vanzelfsprekend deel uitmaken van het leven. Want kunst is geen luxe; het is de taal van de Ziel. Subtiële verfijning in kunst opent de weg van het hart, voedt ons Wezen, tilt ons op en herinnert ons eraan wie we werkelijk zijn. Het vrouwelijke element, in vrouwen én in mannen, is die ontvankelijke kracht die verbindt, luistert en leven geeft aan wat waar en schoon is. Daarom is het zo belangrijk dat meisjes en vrouwen zichzelf leren zien, en dat mannen het vrouwelijke element in zichzelf erkennen. Zelfkennis is Zelfliefde. En Zelfliefde is de kern van Innerlijk Leiderschap. Wie weet wie zij of hij werkelijk is en dat durft te dragen van binnenuit, met Sensitiviteit, kracht, kunst en Schoonheid als bondgenoten, kan niet langer klein worden gehouden. Vanuit die innerlijke vrijheid ontvouwt zich het ware potentieel van hoogbegaafdheid. Het is geen rol, geen etiket, geen studie of beroep. Het gaat niet om wat je doet, maar om wie je bént, en om de gave die je draagt. En die gave begint met erkenning. Dit boek is geschreven als herkenning én herinnering. Herkenning voor wie zich in dit pad herkent, in de vrouwenwond, in het patroon van aanpassing, in het verlangen naar waarheid en Schoonheid. En herinnering voor de vuurdragers, voor wie weet dat er in hen een vuur brandt dat nooit gedoofd kan worden. Wanneer we dit besef weer omarmen, herwinnen we de natuurlijke kracht van de Ziel, Creatie in verbinding met het Leven zelf. Dit boek is geschreven voor de vuurdragers, omdat zij het vuur in zich dragen. Of dat bij jou zo is, dat weet je alleen zelf. Mijn woorden en mijn kunst mogen fungeren als poorten, als aanstekers die het waakvlammetje in jou doen oplaaien tot Levenskracht, zodat je je herinnert wat nooit is verdwenen, maar slechts tijdelijk werd versluierd. Meer over

Vuurdragers lees je in hoofdstuk 9.7 Jouw Essentie wil geboren worden! Voel je soms die gloed van binnenuit, je scheppingsdrang? Herken je het vuur om waarheid, Schoonheid en liefde te belichamen? Dan weet je al voldoende.

Op naar jouw Meesterschap

Meesterschap is geen doel buiten jezelf, maar een weg naar binnen. Het is de weg van Sensitief Begaafd Leiderschap©, een manier van leven waarin Sensitiviteit, begaafdheid en Bewustzijn samenvloeien tot één geheel. Vanuit die verbinding ontstaat de ware kracht van leiderschap: niet opgelegd, maar belichaamd. En daarmee sluiten we dit boek af met hoofdstuk 13, *De cirkel is rond met Heelheidsbewustzijn*.

Het boek als Zon met dertien Zonnestrallen

Herstel van het cyclische en de zon met spiraal en dertien stralen staat symbool voor mijn werk. De spiraal in het midden verbeeldt innerlijke groei, bewustwording en terugkeer naar de kern, terwijl de stralen het uitstralen van Meesterschap belichamen. Dat er dertien stralen zijn, precies evenveel als hoofdstukken, maakt de cirkel rond: het boek zelf als een zon en ieder hoofdstuk als Zonnestraal. Veel leesplezier, Els Elisabeth Umans

Voorwoord

Hoogbegaafde vrouwen bestaan niet, en toch weet schrijfster Els Umans hen wonderbaarlijk goed te beschrijven in haar nieuwe boek.

“Waar woorden verboden waren, zingen wij. Waar schoonheid werd miskend, schilderen wij. Waar de wereld roept om sneller, harder, luider, kiezen wij voor stilte, voor verfijning, voor waarheid.”

Deze treffende woorden zijn essentieel voor de vrouwen aan wie dit boek gericht is, de fakkeldragers. Zij moedigen aan, verhelderen en geven richting. Het boek inspireert om de innerlijke stem die wij altijd al hoorden luider te laten spreken. Om te kiezen voor waarheid, voor schoonheid, voor de essentie.

Er is een nieuwe tijd aangebroken, waarin wij onze plek volledig mogen innemen en onze stem mogen laten horen. Niet ten koste van iets of iemand anders, maar gewoon omdat het ons geboorterecht is. En omdat de wereld, met iedereen die dit doet, een beetje mooier wordt.

Die stem mogen we laten horen op onze eigen manier: hard, zacht, door verfijnde uitingen, of juist rauw en direct. Zolang ze maar uit het hart komt.

Tijdens het lezen van dit boek dwaalden mijn gedachten langs alle bijzondere vrouwen in mijn leven: mijn wijze, ondernemende en zelfstandige oma's, mijn intuïtieve, sterke en liefdevolle moeder, en vele anderen die hun sporen in mijn leven nalieten. Iedereen droeg een wijsheid over het vrouwelijke aan mij over. Het soort wijsheid waarover je vaak niet in boeken leest.

Juist dat maakt het boek van Els extra bijzonder. Haar boek weet de vele facetten van de vrouwelijke kracht te tastbaar te maken. Ik hoop dat het jou ook de herkenning en inzichten schenkt die het mij gaf.

- Fleur Terpstra

Inhoud

Proloog 7

Inleiding 9

Voorwoord 19

1. Sensitief Begaafd Leiderschap© 25

- 1.1 Hoe het begon 25
- 1.2 De taal van Synchroniciteit 26
- 1.3 Het collectieve Bewustzijn 29
- 1.4 Ontwaken in mijn Innerlijk Leiderschap 29
- 1.5 De Eigenwijze Bergbeklimmer 30
- 1.6 Reflectie en overdenking 34

2. Zonkracht, Intuïtie en Verbinding 35

- 2.1 Oerkracht, Vuur & Rennen met Wolven 36
- 2.2 Van Wijze Vrouw tot heks 41
- 2.3 Brilljante meisjes pasten zich aan om erbij te horen 42
- 2.4 Hoogbegaafde vrouwen bestaan wel 42
- 2.5 Reflectie en overdenking 42

3. Erfenis van Helende Handen 47

- 3.1 Casus 47
- 3.2 De Gave van Helende handen 48
- 3.3 Innerlijk Leiderschap van Dieta 50
- 3.4 De verdraaiing terugdraaien 51
- 3.5 Vrouwenwond in Onze Tijd en herstel 52
- 3.6 Kernboodschap 53
- 3.7 Reflectie en overdenking 54

4. Liefde of afhankelijkheid 55

- 4.1 Casus 55
- 4.2 Inzicht in Vrouwenwond 56
- 4.3 Russisch roulette in de liefde 57
- 4.4 Inzicht en transformatie 58
- 4.5 Reflectie en overdenking 59

5. Financiële controle, Gaslighting	61
5.1 Wat is Gaslighting?	61
5.2 Casus	62
5.3 Inzicht en Zelfleiderschap	63
5.4 Herstel door belichaming	64
5.5 Bestaansrecht	65
5.6 Reflectie en overdenking	67
6. Hoogbegaafd Temperament en kwetsbaarheid in toxische relaties	71
6.1 Wat is Fawning?	72
6.2 Casus	73
6.3 Toxische relaties	74
6.4 Wie was de Merlijn?	75
6.5 IQ-testen en controle	78
6.6 Reflectie en overdenking	79
7. Eerherstel van het Heilige Vrouwelijke	81
7.1 Meesterschap	82
7.2 Natuurlijke partners in evenwicht	84
7.3 De Godin door de eeuwen heen	85
7.4 Boodschap voor alle dochters op de wereld	91
7.5 Vrije vrouw, oorspronkelijke balans	92
7.6 Kijk naar wie het verhaal vertelde	95
7.7 De oorspronkelijke Drie Eenheid	96
7.8 Reflectie en overdenking	97
8. Creativiteit als Bron van transformatie	101
8.1 De Magie van Creatie	102
8.2 Creatie en het Bewustzijnsveld	103
8.3 Van Bezieling naar Verdrukking	105
8.3.1 Casus	108
8.4 Creativiteit als geboorterecht	112
8.5 Reflectie en overdenking	118

9. Herstel door inzicht in jouw Temperament	121
9.1 Van erkenning van buitenaf naar Zelferkenning	123
9.2 Metabewust waarnemen	124
9.3 Cognitief Begaafd of Hoogbegaafd Temperament©	126
9.3.1 Casus	127
9.4 Begrippenkader	137
9.4.1 Signalering van extra ontwikkelingspotentieel	139
9.4.2 Persoonlijke betekenis en uitleg bij de signaleringslijst	141
9.5 De theorie van Dabrowski over Positive disintegration	144
9.6 Upside-Down Brilliance	145
9.7 Jouw Essentie wil geboren worden!	153
9.8 Het moederlijk weten dat leven draagt	155
10. The Feminine Chapter	161
10.1 Het oorspronkelijke weten	163
10.2 Drie generaties vrouwen	165
10.3 Het vrouwelijke principe	170
10.4 Opnieuw integreren	172
10.5 We sluiten af met het verhaal van Camille Claudel	173
11. Beelddenken als Bewustzijnstaal & kunst	175
11.1 Verbeeldingskracht als taal van het hart	176
11.2 Sensitief Begaafd Leiderschap© herstelt eigenwaarde	176
11.3 Twee manieren van Hoogbegaafd Temperament©	177
11.4 Is beelddenken tweederangs?	183
11.5 Balans herstellen	186
11.6 Belangrijke grote beelddenkers en visionairs	188
11.7 Beelddenken als taal van Bewustzijn	193
11.8 Reflectie en overdenking	195

12. Mystiek en Aards Bewustzijn 197

- 12.1 Mystiek als ervaring van het waarachtige 197
- 12.2 Het herstel – terugkeer in het dagelijks leven 199
- 12.3 Bewustzijn en de werkelijkheid voorbij de materie 203
- 12.4 Je hart als instrument voor belichamen 206
- 12.5 Reflectie en overdenking 206

13. De cirkel is rond met Heelheidsbewustzijn 207

- 13.1 Geen ongeluksgetal maar een Meestergetal 208
- 13.2 Herinner je, jij bent het leven, jij bent Bewustzijn 211
- 13.3 De natuurlijke, voelende cycli herintegreren 212
- 13.4 Het dertiende punt als Bezieling & Essentie 213
- 13.5 De Schepper van jouw eigen leven 215

Epiloog – Profetie van Liefde 217

Begrippenlijst – Sensitief Begaafd Leiderschap© 219

Literatuurlijst 227

Auteursbio 231

1. Sensitief Begaafd Leiderschap©

Wanneer ik spreek over Sensitief Begaafd Leiderschap© dan heb ik het over een vorm van leiderschap waarin Sensitiviteit, begaafdheid en Bewustzijn samenkomen als natuurlijke kracht. Het is een manier van leven, werken en leiden vanuit verbinding met de innerlijke Bron. Sensitief Begaafd Leiderschap© gaat niet over presteren, maar over aanwezig zijn: leidinggeven van binnenuit, met Bewustzijn, waarheid en liefde als richtingaanwijzer. Ik neem je hier een stukje mee op mijn eigen pad.

1.1 Hoe het begon

In 2004 kreeg ik van een leraar een artikel aangereikt. Het schudde me wakker en zette mijn wereld op zijn kop. Terugkijkend was dit het moment waarop ik écht mijn leiderschapsrol op me was gaan nemen. Het ging om leiderschap van binnenuit, Innerlijk Leiderschap. Inmiddels weet ik dat toeval niet bestaat. Carl Gustav Jung noemde dit Synchroniciteiten, betekenisvolle gebeurtenissen die op een ogenschijnlijk toevallige manier samenvallen, maar in werkelijkheid verbonden zijn door een dieper principe (Jung, 1952). Wanneer we ons

Bewustzijn ontwikkelen en reflecteren op levensgebeurtenissen, zien we dat we voortdurend kleine geschenken ontvangen uit onverwachte hoek. Een antwoord dat we nodig hebben komt via een voorbijganger. We lezen een zin op een billboard die ons raakt met een boodschap, en precies op dat moment een belangrijke betekenis heeft voor ons. Of iemand belt ons net wanneer we aan diegene dachten. Voor deze Synchroniciteiten is geen logische verklaring, maar we merken dat toeval eigenlijk niet bestaat. Dit besef groeit naarmate ons Bewustzijn zich verdiept. De leraar die me het artikel aanreikte, zei: *'Lees dit, het zal je veel brengen.'* Ik las het artikel en mijn ogen werden groot van verbazing, want veel ervan herkende ik direct. Ik bleef nuchter, maar het verhaal liet me niet meer los. Het raakte me diep, ook emotioneel. Toen ik er met deze leraar over sprak, zei hij: *'Het enige dat je hoeft te doen, is je leiderschap op je nemen van binnenuit; jouw Innerlijk Leiderschap, wat er ook gebeurt.'* Ik was jong, aan het begin van mijn volwassen leven. Tot dat moment had ik vooral geleefd volgens de verwachtingen van anderen, naar het model dat ons werd voorgehouden. Maar ergens van binnen voelde iets niet echt kloppend. Toch deed ik enorm mijn best om te voldoen aan de verwachtingen die in de buitenwereld werden gepresenteerd. Er leek een ongeschreven wet te bestaan over hoe je moest zijn, en ik hield me daaraan. Misschien herken jij daar wel iets van. Maar mijn geest, de geest van een Pionier, bleef vrij en onderzoekend. Dat was mijn opening.

1.2 De taal van Synchroniciteit

Wat die leraar me gaf, bleek later een sleutel tot een groter begrip. Jung (1952) schreef dat Synchroniciteit zichtbaar wordt wanneer het onbewuste zich begint te verbinden met het bewuste, het moment waarop je iets ontvangt dat precies

past bij jouw ontwikkeling. Je kunt letterlijk iets ontvangen, maar het kan ook in de vorm van een boodschap. In mijn geval, het artikel dat ik kreeg, dat was zo'n moment. Het was alsof het leven me een seintje gaf: let op, hier begint iets nieuws. Wist je dat het vaak zo werkt? Wanneer we ons meer op ons levenspad begeven, dan zul je zien, er komen steeds vaker seintjes vanuit onverwachte hoek, via een gift of toevallige gebeurtenissen die helemaal zo toevallig niet zijn. De leraar gebruikte de term Nieuwetijdskinderen voor kinderen die vaak hoogbegaafd waren, maar niet op de manier zoals scholen het definiëren of verwachten. Ik moest hierover leren. Het was één van de Synchroniciteiten die op mijn pad kwam en waar ik niet onderuit kon. Mijn manier van leven, doen zoals iedereen, was mijn overleving geweest. Maar ik moest ontwaken en begrijpen waar het werkelijk om ging: mezelf toestaan te zijn wie ik ben. Hoe deze leraar erover sprak, raakte me. Hij zei: 'Deze kinderen zijn uiterst gevoelig, zeer intuïtief en ze hebben een aangeboren Wijsheid die niet algemeen is. Velen van hen zijn paranormaal begaafd, creatief en vindingrijk. Het huidige onderwijssysteem zal hen niet gemakkelijk begrijpen. Daarom zullen deze kinderen en hun ouders het moeilijk krijgen.' 'Toch,' zo vertelde hij, 'ligt er een belangrijke taak bij de ouders om hun kinderen te begeleiden en heel te houden. Dat laatste is het allerbelangrijkste, want de starre systemen zullen door hen vaak als pijnlijk worden ervaren, soms zelfs traumatisch.' Zijn woorden raakten iets oers in mij. Het heelhouden van kinderen, en breder, van het leven zelf, voelde als een universele opdracht. De kracht van Oerliefde, die zich toont in de zorg en aanwezigheid van een ouder, weerspiegelt dezelfde energie die het leven draagt: helend, beschermend en scheppend. De leraar verwees naar het artikel en sprak over Nieuwetijdskinderen: Zielen met een hoger Bewustzijn en bezielde kennis, gekomen om de mensheid te helpen groeien in Bewustzijn. Zij

ondersteunen de overgang van het oude tijdperk van strakke, beknellende structuren en ongelijkheid naar een meer evenwichtige samenleving waarin overvloed, harmonie, welzijn en schoonheid centraal staan. Volgens de astrologie is dit de overgang van het Vissentijdperk naar het Aquariustijdperk. Ik vond het begrip Nieuwetijdskinderen eerlijk gezegd wel wat bijzonder, maar ook mooi, want ergens van binnen voelde ik dat het resoneerde. Met deze nieuwe kennis, vervolgde ik mijn weg. Jaren later schreef ik zelf het artikel *'Nieuwetijdsonderwijs en de maatschappij op een hoger niveau'*, dat is opgenomen als bijlage in mijn eerste boek *Hoogbegaafd temperament herkennen, signaleren & begrijpen vanuit hoogsensitiviteit*. Ik schreef dat artikel na mijn onderzoek aan de Radboud Universiteit, waar ik me verdiepte in het extra ontwikkelingspotentieel van Dabrowski. Tijdens dat onderzoek kreeg ik een ingeving en zag ik de verbanden: hoe het onderwijs gemakkelijk anders kon worden ingericht, zodat ook de Nieuwetijdskinderen, hoogsensitieve kinderen met extra ontwikkelingspotentieel of Hoogbegaafd Temperament©, zich gezien en gedragen zouden voelen, en goed zouden kunnen gedijen op school. Ik gaf er lezingen over. Slechts enkelen begrepen werkelijk wat ik bedoelde, maar wie het begreep, begreep het goed. Zij waren zelf gezegend met dit temperament; dat was duidelijk. Ik vond dat er een andere, toegankelijker naam moest komen. Want naar mijn idee zijn deze kinderen er altijd al geweest, alleen konden zij in vroegere tijden vaak gewoon hun weg vinden en hun ding doen. Zie hierover ook de inleiding onder het kopje *'Vanuit historisch oogpunt'* op pagina 13 van hetzelfde boek. Vanuit daar ontvouwde zich mijn verdere besef over het collectieve Bewustzijn.

1.3 Het collectieve Bewustzijn

Het artikel dat ik las, sprak over een nieuwe generatie die het Collectieve Bewustzijn zou helpen verschuiven (Carroll & Tober, 1999). Het was boeiend om te lezen en herkenbaar, ook al voelde het aanvankelijk vreemd. Toch kon ik me vinden in het idee van collectieve bewustzijnsontwikkeling, iets wat ook door Carl Gustav Jung werd beschreven. Hij legde uit dat groei van Bewustzijn begint bij het individu, en dat collectieve verandering pas mogelijk wordt wanneer we eerst innerlijk ontwaken. Het was iets dat ik altijd al had gevoeld, maar nooit had durven uitspreken of erkennen. Dankzij het artikel, was het alsof een zaadje, dat in mij geduldig had liggen wachten, eindelijk ontkiemde. Ik werd wakker voor wat ik werkelijk voelde en diep van binnen altijd al had geweten. Mijn Sensitief Begaafd Leiderschap© begon hier. Het begon op het moment dat ik mijn innerlijk serieus nam.

1.4 Ontwaken in mijn Innerlijk Leiderschap

Er was geen weg meer terug. Ik was wakker geworden voor mijn innerlijk, voor wie ik was en voor wat ik te doen had. Gaandeweg ontdekte ik dat ik niet de enige was. Het artikel had werkelijk iets in gang gezet. Het voelde op dat moment vreemd, maar ik was diep geraakt omdat het resoneerde met mijn Innerlijk Weten. Na enkele intense contactmomenten verdween deze leraar uit mijn leven, naar het plaatsje Engelen. What's in a name? Hij drukte me nog op het hart om me niet uit het veld te laten slaan en in mijn kracht te blijven. 'Weet dat je altijd steun krijgt,' zei hij, 'soms uit onverwachte hoek. Het is belangrijk dat jij je leiderschapsrol op je neemt.' En zo begon mijn Pionierschap. Vanaf dat moment moest ik mijn Pionierschap erkennen en omarmen. Niet dat ik dat

wilde, maar het ging gewoon niet anders. Ik merkte dat ik vaak voelde en wist wat anderen niet konden zien of opmerken. Mensenogen richten zich meestal op wat zichtbaar en tastbaar is; dat hebben we geleerd. Maar ik moest mijn innerlijk oog openen via mijn hart en tegelijk letten op de synchroniciteiten die zich voordeden, precies zoals Carl Gustav Jung dat zo mooi beschreef in zijn autobiografie Herinneringen, dromen, gedachten (Jung, 1961). Hij was de enige psycholoog die mij tijdens mijn studie werkelijk wist te boeien. De weg van een Pionier is zelden de makkelijkste. Ik moest leren leven vanuit volledige Integriteit en Zuiverheid, en daar was moed voor nodig. Dat betekende ook dat ik te maken zou gaan krijgen met onbegrip en weerstand. Een Pionier staat vaak op de top van een berg, met overzicht, maar ook alleen. Je kunt naar beneden kijken, maar niet naar boven. Om het verhaal van de berg te illustreren deel ik hier mijn verhaal over 'De eigenwijze bergbeklimmer'.

1.5 De Eigenwijze Bergbeklimmer

Er was eens een lieflijk dorpje, verscholen in een groene vallei, beschermd door hoge, machtige bergen. De mensen in dat dorp leefden in rust en harmonie. Ze hielpen elkaar wanneer het nodig was, ze vertrouwden op het leven, op de natuur, op elkaar. Ze kenden de Universele wetten en leefden vanuit Oerliefde en verbondenheid. Alles wat ze deden, kwam voort uit hun hart. Er was overvloed, Wijsheid en eenvoud. Toch was er één iemand die anders was. Nieuwsgierig. Vurig. Een zoeker. Hij keek elke dag naar de bergen en vroeg zich af wat erachter lag. Terwijl de anderen tevreden waren met wat ze hadden, voelde de bergbeklimmer een innerlijke roep, een stille stem die zei: 'Er is meer. Ga kijken. Ontdek.' De dorpsgenoten schudden hun hoofd. 'Waarom zou je dat willen weten? We hebben alles wat we nodig hebben.' Maar de bergbeklimmer

kon het verlangen niet onderdrukken. Het was sterker dan hijzelf. Het was een Zielskracht, een vuur dat hem aanzette om de grens van het bekende te verleggen. Hij bereidde zich zorgvuldig voor. Met zijn vindingrijkheid en doorzettingsvermogen maakte hij klimmateriaal, verzamelde voedsel en vertrok op een zonnige ochtend. De mensen zwaaiden hem uit, sommigen vol vertrouwen, anderen met bezorgdheid. De klim was zwaar. De lucht werd ijl, de nachten koud. Toch voelde hij zich vrij. Elk stuk rots dat hij beklom, bracht hem dichterbij iets dat hij nog niet kon benoemen, maar diep vanbinnen herkende. Na een lange tocht bereikte hij de top. Uitgeput, maar vervuld van kracht. De volgende ochtend werd hij gewekt door het zonlicht dat als een gouden straal over de sneeuw gleed. Hij keek uit over het dal aan de andere kant van de berg. Wat hij toen zag, greep hem enorm aan. Daar beneden lag een ander dorp, precies, zoals het zijne. Maar er heerste geen rust, er heerste chaos. Hij zag dat er mannen te paard binnengevallen waren en een woestijn hadden veroorzaakt. Huizen stonden in brand, angst gierde door de lucht. De bewoners van het dorp beneden waren slachtoffers van hun vernietiging. De bergbeklimmer zag hoe deze grauwe woestelingen, gedreven door angst en zelfzucht, hun verbinding met de Bron volledig waren kwijtgeraakt en niet meer wisten wie ze werkelijk waren en ook niet dat hun gruwelijke daden terug zouden keren bij henzelf. Dit kon hij waarnemen van afstand. De bergbeklimmer was diep geëmotioneerd, maar niet lang want de tijd drong. Hij moest zijn dorp waarschuwen. De bergbeklimmer voelde verdriet en onmacht, maar ook helderheid. Hij beseftte dat hij dit had moeten zien. Nu kon hij zijn eigen dorp waarschuwen. Hij daalde af, sneller dan je je voor kunt stellen, en vertelde zijn dorpsgenoten wat hij had gezien. Zijn woorden raakten iets in de dorpsgenoten dat ze vergeten waren: waakzaamheid, Bewustzijn,

verantwoordelijkheid. Ze luisterden. En ze handelden. Samen versterkten ze hun dorp door een stevige muur te bouwen. Dankzij de moed van de bergbeklimmer bleef hun dorp lang een plek van vrede, kennis en liefde, maar wel met een gezonde dosis alertheid.

Metaforische betekenis

Het personage van de Eigenwijze Bergbeklimmer staat symbool voor het Hoogbegaafd Temperament©, en het beklimmen van de berg, voor het pad van Sensitief Begaafd Leiderschap©. Het is het innerlijke vuur van nieuwsgierigheid, inzicht en verantwoordelijkheid dat iemand drijft om verder te kijken dan het zichtbare en ook om de innerlijke roep te volgen. De berg symboliseert de reis van bewustwording: het pad omhoog vraagt moed, doorzettingsvermogen en trouw aan de eigen innerlijke stem. De ontdekking aan de andere zijde, de schaduw van de wereld, roept op tot ontwaken en je Meesterschap te omarmen. Dat is de weg van het Innerlijk Leiderschap.

Zijn 'anders-zijn' had een belangrijke functie

Wie zich herkent in het Hoogbegaafd Temperament©, ervaart vaak al vroeg in het leven een gevoel van 'anders-zijn', omdat de intensiteit van waarnemen, voelen en denken dieper en breder gaat dan gemiddeld. Maar je ziet dat het belangrijk is om jezelf te zijn, alleen al door dit verhaal te lezen over de eigenwijze bergbeklimmer. Je ziet dat zijn 'anders-zijn', nuttig is. Het heeft een belangrijke functie. Zijn 'anders-zijn' gaat vooral over zijn gedrevenheid en zijn vindingrijkheid. Hij móet en zál op ontdekkingsstocht gaan, waar de anderen tevreden hun leven beleven. De bergbeklimmer is ook zeer intuïtief en neemt

veel waar. Hij heeft een sterke verbeeldingskracht en rechtvaardigheidsgevoel. Deze intensiteiten worden beschreven in de theorie van positieve desintegratie (Dabrowski, 1964), en verder uitgewerkt door Piechowski (2006). Het staat in verbinding met hoogsensitiviteit, maar reikt verder dan alleen het voelen: het omvat ook een openheid voor subtiele lagen die niet altijd met mensenogen zichtbaar zijn. Voor veel hoogsensitieve mensen geldt overigens wel dat zij een sterk intuïtief vermogen hebben en voorgevoelens. Dit vermogen vormt vaak een brug naar spiritualiteit en Innerlijk Leiderschap. Het samengaan van deze eigenschappen vraagt om te leren vertrouwen op je eigen stroom, ook als de buitenwereld (nog) niet mee is. Innerlijk Leiderschap betekent dat je keuzes van binnenuit maakt en deze maak je door trouw te zijn aan jezelf. En dat was de bergbeklimmer zeker.

De kracht van het ongeziene veld

Wat is dat dan, trouw zijn aan jezelf? Om dit te verduidelijken hier nog wat informatie over de begeleiding die ik zelf altijd ervaar, en welke rationeel niet altijd verklaarbaar is, maar wel met de Jungiaanse Psychologie over Synchroniciteiten, zoals eerder in dit hoofdstuk. Misschien herken je het wel, ik voelde dat ik altijd werd gedragen door het ongeziene veld, vooral in de momenten dat ik dacht dat ik het alleen moest doen. Wanneer ik terugkijk, zie ik hoe er steeds weer tekens, toevalligheden en innerlijke leiding aanwezig waren die mij verder brachten. Daarom vond ik dus de kennis over synchrone gebeurtenissen, door Jung benoemd en erkend, zo betekenisvol, omdat ik het zelf zo kon ervaren. Maar het veld is er voor ieder mens. Het vraagt om vertrouwen, juist op de momenten dat de steun nog onzichtbaar is. Zet je hart open en leer nog beter op jouw waarneming te vertrouwen. Dit boek is een

uitnodiging om te herinneren dat jij óók gedragen wordt. Dat je samenvalt met een grotere stroom in het leven en dat jij er nooit alleen voor staat, ook al lijkt dat soms zo.

1.6 Reflectie en overdenking

Sta even stil bij jouw eigen weg. Zijn er momenten geweest waarop jij je alleen voelde, omdat je dingen waarnam of begreep die anderen (nog) niet herkenden? Vond je het op die momenten een uitdaging om trouw te blijven aan jezelf? Heb je weleens ervaringen gehad met synchrone gebeurtenissen, zoals hierboven beschreven? En heb je weleens stilgestaan bij het ongeziene veld dat jou draagt? Met het verhaal van *De Eigenwijze Bergbeklimmer* in gedachten: herken jij in jezelf ook die praktische doortastendheid om werkelijk ergens voor te gaan, of juist helemaal niet? Wanneer je deze krachten; de vrouwelijke, zoals voelen en subtiel waarnemen, en de mannelijke, zoals doorzettingsvermogen en richting bepalen, in jezelf in balans brengt, dan ben je op het pad van Meesterschap, de rode draad van dit boek. Wist je dat de Oermoeders en Wijze vrouwen, hierover meer in het volgende hoofdstuk, van nature in balans waren met de mannelijke kracht in zichzelf? Zij leefden in harmonie met de cycli van het leven, geworteld in aarde en afgestemd op het grotere geheel. In hen herkennen we het oerprincipe van evenwicht dat de basis vormt van Innerlijk Leiderschap, hetgeen de basis vormt van Sensitief Begaafd Leiderschap©. Wat van binnen aandacht krijgt, krijgt vorm in de wereld om jou heen.

2. Zonkracht, Intuïtie en Verbinding

Laten we eens kijken naar dat wat ik het Hoogbegaafd Temperament© noem. In het vorige hoofdstuk kon je zien dat het een breed aspect van het menselijke zijnsluik omvat, aan de hand van het voorbeeld van de eigenwijze bergbeklimmer. Je hebt ook kunnen zien dat de wijze waarop het zich uit, vanuit een vrouwelijke invalshoek, anders is: meer intuïtief, relationeel en creatief dan vanuit het mannelijke, dat meer gericht is op prestatie en daadkracht. En dat speelt zich in beide genders af; het gaat om de balans in onszelf, in man en vrouw. Maar biologisch gezien laat het Hoogbegaafd Temperament© zich van nature bij vrouwen gemiddeld op een andere manier zien: meer intuïtief, relationeel, verbonden met het lichaam, met de aarde en met de gemeenschap. In vroegere tijden sprak men niet in deze termen, maar de Essentie was aanwezig. Het is dezelfde kracht die de Wijze Vrouwen en Oermoeders kenmerkte: vrouwen die diep voelden, droegen en schiepen, in dienst van de mensen met wie ze samenleefden.

2.1 Oerkracht, Vuur & Rennen met Wolven

Hun gaven; het intuïtieve vermogen, het heldere waarnemen, de helende krachten, dat was de erfenis van onze Oermoeders, die generaties lang hun kennis, kracht en liefde doorgaven. Zij voedden het leven, letterlijk en geestelijk. Hun aanwezigheid leeft in ons voort, al werd hun Wijsheid uit de geschreven geschiedenis gewist (Baring & Cashford, 1991). Zoals Clarissa Pinkola Estés (1992) schrijft in haar geweldige werk *'Women Who Run With the Wolves'*, dragen vrouwen van nature de kracht van de wilde Ziel, een Levenskracht die trouw blijft aan de innerlijke natuur, die voelt, schept en herstelt. Deze oervrouwelijke Energie is geen zachte maanenergie, maar een vurige Levenskracht, verbonden met de Zon: Bron van warmte, Bewustzijn en schepping (Lauri Fransen, 2021). Toen ik dit gegeven voor het eerst las, voelde ik een diepe herkenning Ik heb mezelf altijd verbonden gevoeld met die prachtige, heldere voedende Zon, kracht van leven en licht.

De Zon in plaats van de Maan

Volgens de overlevering is de vrouw verbonden met de maan, met haar cycli, haar zachtheid en haar geheimzinnigheid. Maar de Oermoeders waren ook dragers van Zonnekracht: levend licht, warmte en bewust Bewustzijn. Want de Zon symboliseert de scheppende kracht die verlicht, verwarmt en voedt. Zij staat voor leven, aanwezigheid en helderheid. In oude culturen werd de vrouw niet gezien als afgeleid van een 'mannelijke' Zon, maar als de belichaming van het Licht zelf, de scheppende Bron die leven voortbrengt en onderhoudt. Deze zonneverbondenheid leeft nog steeds in vrouwen die hun innerlijke vuur volgen, vanuit instinct, intuïtie en waarheid.

Zonnewezen

Het Temperament in vrouwen, laat deze zonneverbondenheid vaak duidelijk zien. Er is een intens Bewustzijn, een creatieve kracht, een vermogen tot doorzien en doorvoelen dat niet te doven is. Vrouwen met dit Temperament dragen de vonk van het vuur van binnenuit, het vuur dat leven schenkt én Bewustzijn brengt. Wanneer deze kracht tot bloei komt, wordt ze Innerlijk Leiderschap: helder, belichaamd en beziel. De vrouw die zich haar zonnewezen herinnert, weet dat ze niet alleen licht ontvangt, maar ook licht gééft.

Met haar haren los in de wind

Was het daarom dat op een gegeven moment deze vurige vrouwelijke kracht vernietigd moest worden, of zoals in onze tijd geëxcommuniceerd, alsof ze niet bestaat? De Zonnekracht van de vrouw, haar vermogen om leven te dragen, waarheid te spreken en Licht te belichamen, werd deze te groot voor de werelden die controle boven Wijsheid stelden? Wat ooit werd vereerd als Heilig, werd later gevreesd. De Oermoeders, genezeressen, wijzen en zieneressen werden uit het collectieve geheugen gewist, hun kennis verdraaid of vernietigd. In de patriarchale samenleving werden vrouwen klein gehouden. Maar we gingen onszelf op een gegeven moment onzichtbaar maken, vaak als strategie om te overleven. We gingen in de overlevingsstand. Maar we zijn terug. De vrouwen die met de wolven rennen, die met de dieren en de natuur communiceren, die het leven begrijpen. We zijn terug en we ontwaken in onze kracht, in het besef van wie we werkelijk zijn. Kom in jouw oerkracht en erken de Wijze Vrouw in jezelf, die rent met de wolven met haar haren los in de wind.

Erken die kracht en integreer deze in je lijf en leden, ook als je man bent, want het gaat om deze kracht en niet om de biologie, nogmaals. Maar besef, door de hele geschiedenis heen zijn er vrouwen geweest met een Hoogbegaafd Temperament© die veel betekenden voor de gemeenschappen waarin ze leefden. Zij overzagen het geheel, bedachten oplossingen en voelden gebeurtenissen aankomen. Het zijn de puzzelaars, de snelle denkers, maar ook de Oermoeders. Soms waren ze kruidenvrouw, soms richtingaanwijzer voor de gemeenschap, soms bemiddelaar bij onenigheid. Zij droegen bij aan het welzijn van de mensen om hen heen. Nu, in deze tijd leven we in een wereld van hokjes en etiketten. Dit lijkt handig, alsof we de wereld beter begrijpen, maar misschien ontstaan er juist beelden die niet kloppen met wie we werkelijk zijn. Er is zoveel namaak, daarom is het extra belangrijk om ons onderscheidingsvermogen te ontwikkelen. Want wat als we alles kaderen en daar zelf niet in passen? Kunnen we onszelf dan nog wel begrijpen?

Vrouwen terug in het verhaal

Wij schrijven de vrouwen terug in het verhaal. We herstellen de lijn van de Oermoeders. De vrouwen die onze ouders en voorouders droegen, die genazen met kruiden en liefde, zachte woorden en zang. De Oermoeders zetten hun kracht in voor hun gemeenschap, niet alleen voor zichzelf. Zij hoefden geen eer, het was hun natuur. Laten we dat niet vergeten, vooral niet nu, een tijdperk van individuen, snel, goedkoop en vlug, vergeten waar we vandaan komen en wie er voorgingen en wat zij hebben gedragen. Nee, het gaat niet om enkelen, maar om het collectief. Het gaat om ons allemaal, om ons te her-inneren wie we eigenlijk diep van binnen zijn. Wij brengen de balans terug. Wij laten zien dat het Hoogbegaafd Temperament© niet alleen genialiteit is, maar ook

verbinding, liefde en Wijsheid, en dat het alles te maken heeft met Bewustzijn. En laten we daarbij niet vergeten dat deze kracht ook in mannen leeft. De vrouwelijke Wijsheid is geen kwestie van geslacht, maar van Bewustzijn. Het is de ontvankelijke, intuïtieve kracht die in ieder mens aanwezig is, de kracht die luistert, verbindt en scheidt. Evenzo leeft in vrouwen de mannelijke kracht die richting geeft, handelt en beschermt. Beide krachten zijn nodig om het geheel te vormen, zoals dag en nacht elkaar dragen in één cyclus van leven. Wanneer deze twee in ons samenwerken, ontstaat Meesterschap. Is dat niet het geval, dan is er chaos en ongelijkheid.

Waar mannen zichtbaar werden in wetenschap en technologie, waren vrouwen vaak onzichtbaar

Maar toch, laten we nog eens kijken hoe vrouwen werden vergeten. Laten we het terugschrijven van het vrouwelijke praktisch toepassen, want dit begint bij kennis en bewustwording. Linda Kreger Silverman schreef over upside-down brilliance. Ook vrouwen zijn upside-down briljant (Silverman, 2002). Maar hun briljantie werd eeuwenlang niet erkend. Waar mannen zichtbaar werden in wetenschap en technologie, werden vrouwen vaak onzichtbaar gemaakt, of maakten ze zichzelf onzichtbaar om te kunnen overleven. Maar bedenk, zij waren bezig met de zorg voor hun gezin, misschien met kleine uitvindingen of met het werken met kruiden. Hun ontdekkingen en kennis werden van moeder op dochter doorgegeven. Vaak eenvoudig, soms revolutionair, maar zelden erkend of opgeschreven.

Energiewerk en Franciscus van Assisi

Ook hadden zij kennis van energiewerk. In hoofdstuk 3, met de casus van Dieta, lees je over Barbara Brennan die, van oorsprong natuurkundige, uitgebreid haar kennis deelde en boekwerken maakte over energetisch werk en helende handen. Zij was een genie. Haar boeken zijn adembenemend en een eye-opener voor degenen die echt willen leren. Zij liet zien hoe natuurkunde veel verder reikt dan het beperkte kader waarin het meestal gevangen zit. Het gaat over het totale leven en over Levenskracht. Deze kennis bracht mij dicht bij de oorspronkelijke Wijsheid die vrouwen, maar ook mannen meedroegen, en waar mijn vader mij op wees door te vertellen over Franciscus van Assisi, die met dieren en planten kon spreken. Ik wist dat dit 'spreken' ruim opgevat mocht worden en merkte dat we dit kunnen door in de natuur te zijn, door de energieën van planten en bomen op te pikken, en daarnaast de gevoelens en emoties van mens en dier waar te nemen. Dit is een andere vorm van communicatie. Is dit zo uitzonderlijk? Nee. Van oudsher waren mensen hiertoe in staat. De verantwoordelijkheid om hier geen misbruik van te maken lag bij onszelf, door dicht bij ons eigen gevoel en waarneming te blijven. Maar helaas ontwikkelde de mens angst, en dit had schadelijke gevolgen. Waar eerst deze kennis en oorspronkelijke leer hoog aangeschreven stonden, en waar ieder zich in probeerde te ontwikkelen (denk aan het intuïtieve vermogen van een roofdier of een stokstaartje), werden we hiervan afgesneden en werd het zelfs tot onzin verklaard. Langzaam verschoof de eerbied voor het natuurlijke, het vrouwelijke scheppingsvermogen, en het vrouwelijke intuïtieve aspect in ieder mens, naar wantrouwen. Wat ooit werd gezien als Wijsheid, werd nu als bedreigend beschouwd.

2.2 Van Wijze Vrouw tot heks

Zo kwam het dat in de loop van de geschiedenis de Wijze Vrouw tot heks werd verklaard en vervolgd. De Oermoeders, die in matriarchale culturen werden geëerd als stammoeders, genezeressen en raadvrouwen, werden uit de boeken geschreven (Lerner, 1986; Baring & Cashford, 1991; Gimbutas, 1989). Door deze gebeurtenissen nestelde angst zich diep in het collectieve veld en ontstond de Vrouwenwond, een collectief litteken van miskenning van het vrouwelijke principe in zowel mannen als vrouwen. Maar in vrouwen dieper voelbaar door onderdrukking van de fysieke vrouw zelf.

Overall waar Bewustzijn groeit, herstelt het veld zich

Toch leeft de kracht in ons voort. Overall waar Bewustzijn groeit, herstelt het veld zich. In de volgende hoofdstukken lees je hoe deze oerkracht weer zichtbaar wordt in het leven van echte vrouwen: In hoofdstuk 3 lees je hoe Dieta in haar familielijn de Vrouwenwond herstelde. In hoofdstuk 4 lees je het verhaal van Cynthia, die te maken kreeg met narcistisch misbruik en Gaslighting. Hoe vond zij haar eigen Innerlijk Leiderschap terug? Veel vrouwen mikken overigens niet op aanzien of een hoge functie in een bedrijf, maar verlangen ernaar om gewoon zichzelf te kunnen zijn in hun veilige thuishaven en hun kinderen tot bloei te helpen. In hoofdstuk 5 lees je over Selena, die als Indische opgroeide in een cultuur waar familie en verbinding centraal stonden. Ze nam haar moederschap serieus, maar haar man drukte haar intelligentie de kop in. Macht en geld werden ingezet om haar te controleren en klein te houden. Selena besloot haar kracht terug te nemen. Ze verdiepte zich in wetgeving, zodat ze haar positie kende, en begon te dansen om het trauma uit haar lichaam los te

laten. In hoofdstuk 6 lees je over Lynn, bij wie het hoge IQ een wezenlijk aspect van het Hoogbegaafd Temperament©, juist een Bron van verwarring werd. Al als meisje had ze geleerd te Fawnen om te overleven, een reactie naast freeze, fight en flight. Pas toen ze haar dochter zag worstelen binnen het schoolsysteem, doorbrak ze dit patroon. Ze ontdekte dat het zelden werkelijk ging om het welzijn van het kind, maar om standaarden, ja zelfs bij IQ-tests.

2.3 Briljante meisjes pasten zich aan om erbij te horen

Briljante meisjes leerden zich aan te passen om geaccepteerd te worden. Ze stemden af op de verwachtingen van anderen, van scholen en systemen, zodat ze erbij mochten horen. Hun licht dimde, hun intensiteit ging ondergronds. Zo raakte generaties lang de vrouwelijke briljantie uit beeld. Maar onderdrukte kracht verdwijnt niet. Ze blijft aanwezig, wachtend op het moment dat ze weer zichtbaar en geleefd mag worden.

2.4 Hoogbegaafde vrouwen bestaan wel

Wat is de kernboodschap van dit hoofdstuk? Hoogbegaafde vrouwen bestaan wél. Door de eeuwen heen hebben zij hun Wijsheid, intuïtie en kracht ingezet voor hun gemeenschappen, vaak onzichtbaar, soms onderdrukt, maar nooit verdwenen. Het is tijd dat deze kracht opnieuw zichtbaar wordt. In onszelf. In elkaar. In de wereld.

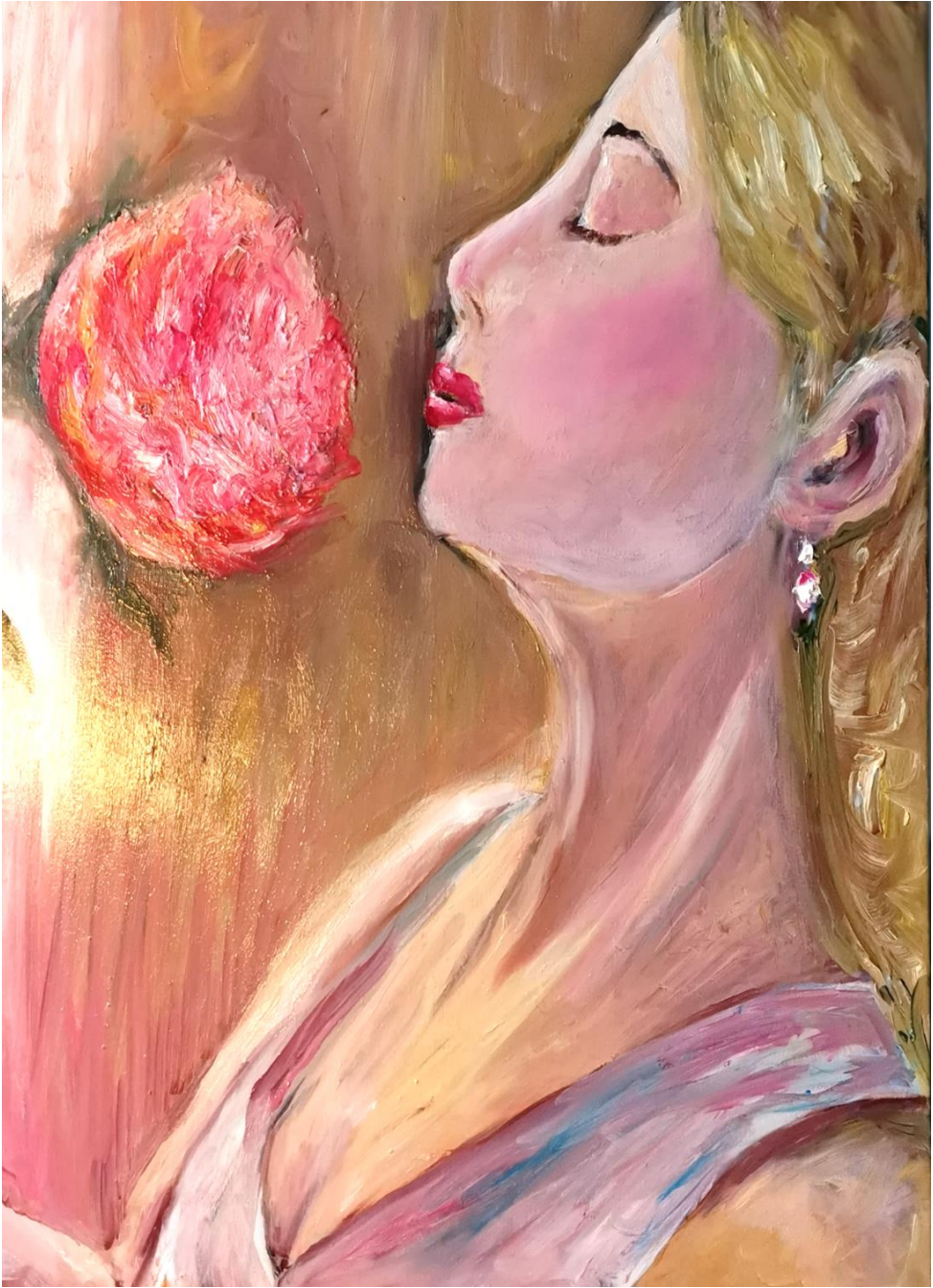
2.5 Reflectie en overdenking

Waar heb jij jezelf onzichtbaar gemaakt om te kunnen overleven? Hoe ziet jouw leven eruit als je op volle kracht leeft, zonder je licht te dimmen? In hoeverre

voel jij je verbonden met jouw voorouders, hun Wijsheid en kennis? Bedenk: dat wat eeuwenlang onderdrukt werd, verdween niet, het vraagt moed om er eerlijk naar te kijken. Soms zorgde het onbewuste verleden en de angst, ontstaan in de geschiedenis door de Vrouwenwond, die generaties vrouwen, maar ook mannen, in zich meedroegen. Deze wond ontstond toen de Wijze Vrouw werd verdraaid tot 'heks', toen intuïtieve gaven angst opriepen, toen vrouwen zich moesten aanpassen of zelfs onzichtbaar maken, om te overleven. Toch bleven in diezelfde vrouwenlijnen bronnen van kracht aanwezig: intuïtie, helende handen, en de herinnering aan een diepere bedding van liefde en Wijsheid. In het volgende hoofdstuk ontmoeten we Dieta. Haar levensverhaal laat zien hoe die wond voelbaar bleef in onze tijd, maar ook hoe heling mogelijk wordt. Via haar ontdekking van de helende kracht van haar handen ontvouwt zich het besef dat transformatie en Innerlijk Leiderschap precies daar beginnen waar pijn en kracht elkaar raken en dat begint met een dappere keuze.

Ik ben een Cantadora

want een Cantadora zingt met woorden, schildert met taal, weeft verbinding tussen werelden, zichtbaar en onzichtbaar, oud en nieuw. Zij houdt het vuur levend terwijl anderen nog zoeken naar de Bron.

3. Erfenis van Helende Handen

Waar hoofdstuk 2 liet zien hoe vrouwen door de eeuwen heen hun kracht en Wijsheid vaak verborgen moesten houden, laat dit hoofdstuk zien hoe die onderdrukking heeft doorgewerkt in familielijnen en persoonlijke levens. We noemen dit de Vrouwenwond: het collectieve litteken dat ontstond door angst, onderdrukking en het verlies van verbinding met de oorspronkelijke vrouwelijke kracht. Om dit tastbaar te maken, neem ik je mee in het verhaal van Dieta. Haar levensgeschiedenis laat zien hoe trauma én heling van generatie op generatie worden doorgegeven. Zij ervaart hoe angst kan worden doorbroken en hoe een gave, in haar geval de helende handen, opnieuw kan worden omarmd. Haar pad maakt zichtbaar dat het helen van de Vrouwenwond niet alleen een persoonlijk proces is, maar ook een daad van Innerlijk Leiderschap die doorwerkt in de familielijn in onze tijd.

3.1 Casus

Dieta groeide op in een gezin dat de sporen droeg van oorlogstrauma. Haar moeder, afkomstig uit Duitsland en getekend door de bombardementen van de

Tweede Wereldoorlog, had aanvankelijk gekozen voor een leven in het klooster. Strenge regels, angst en schuld bepaalden daar haar bestaan. Toen ze in de jaren zestig de moed vond om het klooster te verlaten, droeg ze de religieuze strengheid nog diep in zich. Later, toen ze moeder werd met een Nederlandse man die in een luchtiger, vrijer gezin was opgegroeid, gaf ze onbewust haar angst door aan haar dochter Dieta. Aan de andere kant stond Dieta's Nederlandse oma: een vrouw die leefde vanuit verbondenheid met natuur, intuïtie en vertrouwen. Ook Dieta's vader had die aardse Wijsheid in zich. Hij en zijn moeder gaven Dieta het besef dat er een Bron van liefde en heling bestaat die sterker is dan angst.

3.2 De Gave van Helende handen

Het bijzondere was dat de oma van Dieta een gave had: helende handen. Haar zoon en kleindochter Dieta hadden die gave ook. Het was een gave die via de vrouwenlijn werd doorgegeven, via het X-chromosoom. Dieta voelde deze kracht in zichzelf, maar was er tegelijk bang voor. Haar moeder had haar namelijk geleerd om vooral niet op te vallen, om gemiddeld te blijven, om geen aandacht te trekken. Anders zijn was gevaarlijk. En dus hield Dieta haar gave verborgen, diep in zichzelf, alsof het iets was om zich voor te schamen, terwijl het in wezen een bijzondere gave was waar ze veel mensen mee zou kunnen helpen.

Helende Handen volgens Barbara Brennan

Barbara Ann Brennan (1939–2022) was natuurkundige bij NASA en ontwikkelde zich later tot een van de bekendste healers van de 20e eeuw. In

haar boek *Hands of Light* beschreef zij hoe het menselijk energieveld (aura) uit verschillende lagen bestaat en hoe blokkades in dit veld leiden tot fysieke, emotionele en psychische klachten (Brennan, 1987). Volgens Brennan zijn helende handen niet slechts een metafoor, maar een concreet instrument om dit energieveld te beïnvloeden. Via de handen kan een healer subtiele energie voelen, waarnemen en doorgeven. Deze energie volgt een innerlijke intelligentie: zij gaat precies naar de plekken waar heling nodig is. Het bijzondere aan haar visie is dat zij wetenschap en spiritualiteit verbond. Voor mensen zoals Dieta betekent dit dat een intuïtieve gave ook kan worden herkend als onderdeel van een groter, universeel veld van kennis en Bewustzijn. Helende handen zijn zo niet alleen een familie-erfenis, maar ook een uitdrukking van een menselijk vermogen dat iedereen in zekere mate kan ontwikkelen.

Onderdeel van een universele stroom

Helende handen zijn een eeuwenoud fenomeen dat in vele tradities wordt erkend. Voor Dieta betekende dit dat zij de gave van haar oma niet alleen als iets persoonlijks hoefde te zien, maar als onderdeel van een universele stroom. Wat via de vrouwenlijn in haar was doorgegeven, kon zij verbinden met een groter veld van Bewustzijn en heling. Zoals Riane Eisler (1987) beschrijft in *The Chalice and the Blade*, waren samenlevingen waarin het vrouwelijke principe werd geëerd, gericht op zorg, samenwerking en heling. De gave van helende handen staat symbool voor die oorspronkelijke vrouwelijke kracht die ooit vanzelfsprekend deel uitmaakte van gemeenschap en cultuur.